

Procedura postępowania w szkole w sytuacji cyberprzemocy

1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy – osobą zgłaszającą fakt prześladowania może być poszkodowany uczeń, jego rodzice, inni uczniowie, nauczyciele, pracownicy szkoły lub inna osoba dorosła.

2. Ustalenie okoliczności zdarzenia – wszystkie przypadki przemocy powinny zostać właściwie zbadane, zarejestrowane i udokumentowane.

- Jeśli wiedzę o zajściu posiada nauczyciel nie będący wychowawcą, powinien przekazać informację wychowawcy klasy, który informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora.

- Pedagog szkolny wspólnie z wychowawcą powinni dokonać analizy zdarzenia i ustalić na ile to możliwe okoliczności, tożsamość sprawcy i ewentualnych świadków oraz zaplanować dalsze postępowanie.

- Na etapie zabezpieczania dowodów i ustalania tożsamości sprawcy cyberprzemocy z pedagogiem i wychowawcą współpracuje nauczyciel informatyki.

3. Identyfikacja sprawcy – w wykryciu sprawcy cyberprzemocy mogą pojawić się trudności, ponieważ wielu sprawców posługuje się „skradzioną tożsamością”, wykorzystując telefony innych uczniów, profile w serwisach społecznościowych, ich konta pocztowe itp. do wysyłania wiadomości bądź zamieszczania krzywdzących materiałów.

- W identyfikacji sprawcy mogą pomóc:

a) świadkowie – inni uczniowie odwiedzający „obraźliwe” strony mogą posiadać informacje na temat ich autora, mogą też zidentyfikować numer telefonu komórkowego sprawcy, jeśli nie jest on zastrzeżony,

- Gdy ustalenie sprawcy nie jest możliwe, należy skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów. Do podjęcia takiego działania zobowiązuje administratora serwisu art. 14 Ustawy z dnia 18 lipca 2002 roku o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

4. Zabezpieczanie dowodów:

- Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane. Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego itp.) lub adres strony www, na której

pojawiły się szkodliwe treści czy profil, kopia wpisów.

- Z tak zebrany materiał powinny zapoznać się wszystkie zaangażowane w sprawę osoby: dyrektor i pedagog szkolny, rodzice, a wreszcie policja, jeśli doszło do złamania prawa.

- Sposoby zarejestrowania dowodów cyberprzemocy:

Telefon komórkowy – nie kasować wiadomości, zapisywać wszystkie zarówno tekstowe, jak i nagrane na pocztę głosową w pamięci telefonu.

Komunikatory – niektóre serwisy pozwalają na zapisywanie rozmów. Można również np. skopiować rozmowę, wkleić do dokumentu Word lub innego edytora tekstu, zapisać i wydrukować.

Strony serwisów społecznościowych, www – aby zachować kopię materiału, który widzisz na ekranie, wciśnij jednocześnie klawisze Control (Ctrl) i Print Screen, a następnie wykonaj operację „Wklej” w dokumencie Word.

Czat – podobnie jak w przypadku stron www, jeśli chcesz zachować kopię materiału, który widzisz na ekranie, wciśnij klawisze Control i Print Screen, a następnie wykonaj operację „Wklej” w dokumencie Word. Możesz też po prostu wydrukować interesującą cię stronę.

E-mail – wydrukuj wiadomość, prześlij ją do nauczyciela lub pedagoga, który zajmuje się ustaleniem okoliczności zajścia. Zachowanie całości wiadomości, a nie tylko samego tekstu jest bardziej pomocne, ponieważ zawiera informacje o jej pochodzeniu.

5. Sporządzenie dokumentacji z zajścia.

- Pedagog szkolny zobowiązany jest do przeprowadzenia rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami i świadkami zdarzenia oraz do sporządzenia stosownej notatki służbowej. Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział, opis ustalonego przebiegu wydarzeń, podpisy.

- Rozmowa przebiega w obecności świadka (np. wychowawcy).

- Jeśli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, należy je włączyć do dokumentacji pedagogicznej (wydruki, opis itp.).

6. Współpraca szkoły z policją i sądem rodzinnym.

Większość przypadków cyberprzemocy nie wymaga powiadamiania sądu rodzinnego czy policji i powinna być rozwiązywana przy użyciu dostępnych w szkole środków wychowawczych.

- istnieją jednak sytuacje, gdy konieczne staje się zgłoszenie sprawy do sądu

rodzinnego, a mianowicie:

a) jeśli rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania,

b) gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania pedagogiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów.

7. Powiadomienie sądu rodzinnego następuje na drodze pisemnej przez dyrektora szkoły na wniosek pedagoga i wychowawcy.

- Poważne przypadki cyberprzemocy przebiegające z naruszeniem prawa (np. groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści itp.) powinny zostać bezwzględnie zgłoszone na policję. Zgłoszenia dokonuje dyrektor szkoły.

Schemat działania

Ujawnienie przypadku cyberprzemocy

↓

Rozmowa z ofiarą cyberprzemocy (wsparcie, porada)

↓

Ustalenie okoliczności zdarzenia (zebranie , zabezpieczenie dowodów, ustalenie w miarę możliwości sprawców)

↓

Powiadomienie dyrektora , pedagoga

↓

Analiza zdarzenia

↓

Powiadomienie rodziców poszkodowanego ucznia o zdarzeniu, działaniach szkoły, porada i pomoc, spisanie notatki

↓

Powiadomienie Policji , Sądu Rodzinnego